

Orman Dışına Çıkarılan Yerlerle İlgili Öneriler

Erdal KÖKTÜRK¹

Özet

Türkiye'nin toplam alanının (201 992.96 km²) %26'sını oluşturan ormanlar, anayasanın ve orman yasasının koruyucu kurallarına karşın, işgaller ve yasal olmayan kullanma biçimleri ile karşı karşıyadır. Bunun bir sonucu olarak, ormanların %2.3'ü (4 374.19 km²) orman dışına çıkarılmıştır.

Makalede, orman niteliğini yitirdiği gerekçesiyle orman dışına çıkarılan 4 734.19 km²'lik alanla ilgili konu tartışılmaktadır. Ayrıca, orman dışına çıkarılan yerlerle ilgili alınması gereken önlemlere ve bu konuda önerilere yer verilmektedir.

Anahtar Sözcükler

Orman, Orman Kadastro, Orman Niteliğini Yitiren Yer

Abstract

Suggestions On Areas Exempted from Forest Land

Forests covering 26% of Turkey's total area (201 992.96 km²) are now facing unjustified occupations and illegal usage despite the protection provided by the provisions of Turkish Constitution and the Forestry Law. As a result of this, some portion of forestall areas which amounts to approximately 2.3% (4 374.19 Km²) of the total has been excluded from the forest land.

This paper discusses the issues concerning the area of 4734.19 km², reassigned as non-forestal area on the claim that it lost its forestal characteristics. Furthermore, this paper also includes the precautions that should be taken for the area which has been exempted from the forest land, and the suggestions in this regard.

Key Words

Forest, Forest Cadastre, Area which has been Reassigned as Non-forestal Area because of Loosing its Forest Characteristics.

1. Giriş

08.02.1937 tarihli ve 3116 sayılı Yasa ile yalnızca devlet ormanları belirlenmiştir. 09.07.1945 tarihli ve 4785 sayılı Yasanın 1. maddesi gereğince 2. maddede sayılan ayrık durumlar dışında bütün ormanlar devletleştirilmiş, bunlardan bazıları 24.03.1950 tarihli ve 5658 sayılı yasa ile eski sahiplerine geri verilmişlerdir. Sınırlandırılan ormanların, orman dışına çıkarılacağına ilişkin 3116, 4785 ve 5653 sayılı yasalarda herhangi bir kural yoktur. Sınırlandırılan ormanlardan orman dışına çıkarma işlemi, ilk kez 08.09.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Yasası'nda (Madde: 2) öngörülmüştür (KÖKTÜRK 2004: 5, AYANOĞLU 2004: 68, SINMAZ ve KARATAŞ 1995: 73).

1950-1958 yılları arasında, orman suçlarına dört kez af getirilmiş ve ormanlar özel yasalar ile adeta dağıtıma tabi tutulmuşlardır. Bunun üzerine, 1961 Anayasası'nın 131. maddesine ormanların daraltılmayacağına ve ormanlara ilişkin af çıkarılmayacağına ilişkin kurallar konulmuştur. Bu kuralların ardından, 6831 sayılı Orman Yasası'nın 2. maddesi fiilen uygulanamaz hale gelmiştir (AYANOĞLU 2004: 71).

Orman işgallerinin artması ve orman içi yerleşimlerin yarattığı sıkıntılar nedeniyle, 1961 Anayasası'nın 131. maddesine 17.04.1970 tarihli ve 1255 sayılı yasa ile bir fıkra eklenmiş ve "Anayasa'nın yürürlüğe girdiği tarihten önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvalık, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar bulunan topraklarla şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında orman sınırlarında hiçbir daraltma yapılamaz. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir ve bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz." şeklindeki kural ile ormanlardan orman dışına çıkarmanın hukuksal temeli oluşturulmuştur. Yapılan anayasa değişikliği ile "Anayasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce" deyimiyile, "15.10.1961" tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini yitiren yerlerin orman sınırları dışına çıkarılması kabul edilmiştir.

Anayasa'da yapılan bu değişikliğin ardından, Orman Yasası'nın 2. maddesi 20.06.1973 tarihli ve 1744 sayılı yasa ile değiştirilmiş ve ormanlardan yoğun bir şekilde orman dışına çıkarma süreci başlamıştır. Bu arada, daha önce Bakanlar Kurulu'nun yetkisinde olan çıkarma işlemi, 1744 sayılı yasa ile orman kadastro komisyonlarına devredilmiştir (SINMAZ ve KARATAŞ 1995: 126, 257).

Orman dışına çıkarma ile ilgili olarak 1980'li yıllarda kapsamlı düzenlemeler yapılmıştır. Öncelikle, Orman sınırları dışına çıkarma tarihi, 1982 Anayasası ile (Madde: 169, 170), 31.12.1981 gününe çekilmiş ve peş peşe çıkarılan iki ayrı yasa (23.09.1983 tarihli ve 2896 sayılı ve 05.06.1986 tarihli ve 3302 sayılı yasalar) ile daha fazla orman alanının yok olmasına yol açılmıştır. 1982 Anayasası'nın 169. maddesinin ilk üç fıkrasına göre, ormanlar;

- Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır,
- Zilyetlikle mülk edinilemezler,
- Tabii servetler ve kaynaklar kapsamındadır,
- Genel ve özel af dışındadırlar,
- Daraltılmaları amacıyla işlenen suçlar bağışlanamaz,

¹ Dr. Müh., erdalkokturk@yahoo.com

- Yerleşme özgürlüğü geçerli değildir,
- Kamu malıdır,
- Anayasa'nın özel koruma ve güvencesi altındadırlar,
- Devlet tarafından özel mülkiyete açılmazlar,
- Tahrip, işgal veya yasadışı kullanılmaları sonucu tespit ve tescile konu olamazlar.

Anayasa'nın 169. maddesinin ilk üç fıkrasında yukarıdaki kurallara yer verilirken dördüncü ve son fıkrada tam tersi yer almış ve kamuoyunda 2-B olarak bilinen orman sınırları dışına çıkarmaya sonsuza değin anayasal dayanak yaratılmıştır. Anayasa desteğini de alan ve sistemli hale gelen orman dışına çıkarma işlemleri sonucu, 1937 yılından 2003'e kadar, Türkiye'de, 201 992.96 km² olan ormanların % 2.3'ü (4 734.19 km²) orman sınırları dışına çıkarılmıştır (KÖKTÜRK ve KÖKTÜRK 2004: 88).

1980'li yıllarda orman dışına çıkarılan yerleri doğrudan ilgilendiren ve Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen düzenlemeler ise şunlardır;

1. 21.06.1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Yasası'nın 45. maddesi ile 2-B alanlarının zilyetlikle edinilebileceğine ilişkin kural Anayasa Mahkemesi'nin 01.06.1988 tarihli ve E.1987/31, K.1988/13 sayılı; 01.06.1988 tarihli ve E.1987/32, K.1988/14 sayılı kararlarıyla iptal edilmiştir.
2. 17.10.1983 tarihli ve 2924 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Yasa'nın 11. maddesi ile 2-B alanlarının kullanan kişilere devrine ilişkin kural Anayasa Mahkemesi'nin 30.03.1993 tarihli ve E.1992/48, K.1993/14 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.
3. 3290 sayılı Yasa ile değişik 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler Hakkında Yasa'nın geçici 2. maddesi ile gecekondu işgali altındaki 2-B alanlarında ıslah imar planı yapılarak bu yerlerin gecekondu sahiplerine devrine ilişkin kural Anayasa Mahkemesi'nin 29.09.1995 tarihli ve E.1995/13, K.1995/51 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.
4. 29.06.2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi Hakkında Yasa'nın 3. maddesi ile 2-B alanlarının Maliye Bakanlığı'na devredilerek ihale ile satılmasına ilişkin kural, Anayasa Mahkemesi'nin 23.01.2002 tarihli ve E.2001/382, K.2002/21 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararlarında, "...yasa koyucunun, bu alanların (2-B'lerin) kullanıcılarına veya başkalarına, hatta orman içi köyler halkına satılmasını veya bu amaçla devredilmesini sağlayacak bir düzenleme yapması olanaklı değildir..." şeklindeki gerekçe dikkat çekicidir. Anayasa Mahkemesi'ne göre, orman niteliğini yitiren yer, orman toprağı olmakla Devletindir. Bu nitelikte bir yer, ancak ihya edilerek Anayasa doğrultusunda köylüye verilebilir, kişilerin özel mülkiyetine geçirilemez (Anayasa Mahkemesi kararı, 14.03.1988, E.1988/35, K.1989/13).

Anayasa Mahkemesi kararlarında, 1982 Anayasası'nın 170. maddesinde yer alan, "...orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için devlet eliyle...ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsis kanunla düzenlenir..." hükmünün etkili olduğu görülmektedir. Anayasa ve Anayasa Mahkemesi kararlarına göre, halka (orman köylüsüne) tanınan hak, mülkiyet değil yararlanmadır ve Anayasada değişiklik yapılmadığı sürece, 2-B alanlarında bir çözüme ulaşmak olanaksızdır.

Orman dışına çıkarılan yerlerin, orman köylüsü olmayanlara da satılmaları için anayasanın 169. ve 170. maddelerinde, 59. Hükümet tarafından önerilen iki ayrı anayasa değişikliği tasarısı TBMM'den geçmiş, ancak Cumhurbaşkanı tarafından "veto" edilmişlerdir. Türkiye'de, anayasa değişikliğini gerçekleştirecek çoğunluğa sahip bir "Ulusal Uzlaşma"ya varılmadığı sürece orman dışına çıkarılan yerlerle ilgili bir düzenlemenin yapılamayacağı görülmüştür. Bu yüzden, 2-B alanlarındaki tüm işlemler durmuştur. Bununla beraber, konuyla ilgili tartışmalar da devam etmektedir. Çevre ve Orman Bakanlığı'nca çeşitli kesimleri bir araya getirerek yapılan değişiklik önerisi üzerindeki tartışmalar da sürmektedir. Makalede, bu gün gelinen noktada, orman dışına çıkarılan yerlerle ilgili konu, değişik açılardan incelenmekte ve çözüme katkı sunmak için önerilere yer verilmektedir.

2. Orman Kadastrounun Önemi

Ormanlar bir kez tapuya tescil edildiğinde, yasaların olanaklı kıldığı durumlar dışında, sınırlarında daraltma yapılamaz. Orman kadastrou sonucu sınırlandırılarak tapu kütüğüne tescil edilen devlet ormanlarının mülkiyeti devredilemez ve bu ormanlar zamanasımı ile mülk edinilemez. Sınırlandırılarak tapu kütüğüne de kaydedilen ormanların içinde kalan ve Devlet ormanı sayılması nedeniyle geçerliliğini yitiren tapu kayıtlarına değer verilemez ve yasal yönden hiçbir değer taşımayan işlemler de geçerli sayılamaz. Anayasa Mahkemesi, her ne şekilde olursa olsun, "daraltılması" kabul görmeyen ormanlarımızın sınırlarının gerek arazide ve gerekse haritada belirlenerek tapu kütüğüne tescil edilmesini sağlayan *orman kadastrounu, ormanı koruyan ve güvence altına alan bir işlem* olarak görmektedir (Anayasa Mahkemesi'nin 01.06.1988 tarihli ve E.1987/31, K.1988/13 sayılı; 01.06.1988 tarihli ve E.1987/32, K.1988/14 sayılı kararları).

Kadastro haritası (plan) ve tapu kütüğü ile belirlenen orman sınırları, tapu siciline kaydedilseler bile, yeni ormanların oluşturulması, mevcut ormanlardan korunmalarında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmemeyenlerin orman dışına çıkarılmaları için kadastroya yeniden ihtiyaç vardır. Dolayısıyla, orman kadastrou, sonsuz süreli bir faaliyettir.

Ormanları sınırlama işlemi ile orman dışına çıkarma işlemi ise birbirinden ayrıdır (Anayasa Mahkemesi'nin 11.12.1990 tarihli ve E.1990/37, K.1990/32 sayılı kararı). SINMAZ ve KARATAŞ'a göre (1995: 299), "bir yerde orman dışına çıkarmadan söz edebilmek için, o yerde orman sınırlarının

belirlenmiş olması, bir başka deyişle ormanın dış sınırının kapatılması gerekmektedir. Her iki çalışmanın aynı anda yapılması durumunda ise, öncelik, ormanların sınırlandırılmasına verilmelidir.” Bu durumda, sınırlandırma çalışması yapılmaksızın ormanlardan orman dışına çıkarma olanaksızdır.

Görülmektedir ki, orman sınırları dışına çıkarılan yerlerde çözüm için ilk koşul, 2-B alanlarının ifraz edilecekleri ormanların bir an önce tapuya tescil edilmesidir.

3. Tapuda Kayıtlı Olmayan Orman Kadastrosuna Tescil Kabiliyetinin Kazandırılması

Türkiye’de orman kadastrosu tamamlanan 165 716.3 km²’lik ormanın 46723.53 km²’si (%28.2) tapuya tescil edilmiştir. Geriye kalan %71.8’i (118 992.77 km²) “kadastro teknik standartlarına” uygun olmadıklarından tapuya tescil edilememektedir (TURHAN 2002: 24-25, KÖKTÜRK ve KÖKTÜRK 2004: 87, TMMOB 2006: 15). Gerek orman kadastrosu ve gerekse 2-B konusunda temel sorunlardan biri, “tapu kütüğüne tescil edilemeyen orman kadastrosuna tescil kabiliyetinin kazandırılması”dır. Mevcut durumda, tapuya tescil edilemeyen ormana ait kadastro belgelerine tescil kabiliyeti kazandırılarak tapuya tescil edilmeleri sağlanmalıdır.

3402 sayılı Kadastro Yasası’na göre (Madde: 4), “Orman kadastrosu kesinleşmiş yerlerde bu sınırlara aynen uyulur.” Ancak, bu kuralın uygulanabilmesi için, orman kadastrosunun, kadastro tekniğine, yürürlükteki yönetmelik ve teknik standartlara uygun bir şekilde yapılmış olması gerekmektedir. Kadastro Yasası’nda, “...haritaları teknik mevzuata uygun olanlar aynen, diğerleri ise teknik mevzuata uygun hale getirildikten sonra tapu kütüğüne aktarılır.” denilerek bu duruma açıklık getirilmiştir (Madde: 22/son fıkra).

Halen sınırlandırılmış olmakla beraber tapuya tescil edilemeyen ormanlarda, tescil sorunu çözümlenmediği sürece, bu ormanlar üzerindeki orman dışına çıkarılan yerlerin (2-B arazilerinin) ormandan ifraz edilerek bir işleme tabi tutulmaları olanaksızdır.

Orman Yasası’nda, 05.11.2003 tarihli ve 4999 sayılı yasa ile yapılan değişiklikle, orman “tahdidi” veya “kadastro” yapıp ilan edilerek kesinleşmiş yerlerde, nitelik (vasıf) ve mülkiyet değişikliği dışında aplikasyon, ölçü, çizim ve hesaplamalardan kaynaklanan yüzölçümü gibi “fenni hatalar” saptandığında, Orman Genel Müdürlüğü’nün bilgisi ve denetimi altında orman kadastro komisyonlarınca düzeltilebileceği kabul edilmiştir (Madde: 9). Bu kuralın, teknik mevzuata uygun olmayan belgelere geçerlik sağlayacak çalışmaları kapsayıp kapsamadığı belli değildir. Kaldı ki, “tapu kütüğüne tescil edilemeyen orman kadastrosuna tescil kabiliyetinin kazandırılması” ile ilgili yapılan modelleme de isabetli değildir. Şöyle ki;

1- Orman Yasası’nda yapılan değişiklikte, 23.06.1983 tarihli ve 2859 sayılı Tapulama ve Kadastro Paftalarının Yenilenmesi Hakkında Kanun’da öngörülen model taklit edilmiştir. 2859 sayılı Yasa kapsamındaki taşınmazlar tapuda

kayıtlıdır ve uygulamalar yalnızca, “Teknik nedenlerle yetersiz kalan, uygulama niteliğini kaybeden veya eksikliği görülen ve en az bir mevki veya ada biriminde zemindeki sınırları gerçeğe uygun şekilde göstermediği tespit edilen tapulama ve kadastro paftalarının yenilenmesi” ile sınırlıdır. Buna karşın, orman kadastrosunda durum farklıdır. Mülkiyet kadastrosunda tapuda kayıtlı taşınmazlar için öngörülen kurallar, orman kadastrosunda tescilli olmayanlara uygulanmak istenmektedir. Oysa, orman kadastrosunda, orman sınırlandırma çalışmalarının tapuya tescilini sağlayacak işlemlere ihtiyaç vardır. Bu konuda yapılacak modellemenin, mülkiyet kadastrosuna göre avantajlarından biri de, orman kadastrosunda “orman” niteliği dışında başka bir taşınmaz ve “maliye hazinesi” dışında başka bir iyenin bulunmamasıdır. Mülkiyet kadastrosunda taşınmaz türleri ve iyelerin farklılığı, işin hassasiyetini ve hızını doğrudan etkilemektedir. Dolayısıyla, orman kadastrosunda, bilgilerin güncellenmesi ve yenilenmesini güçleştiren ve olumsuz biçimde etkileyen faktörler daha azdır.

2- Yapılan değişiklikle, tapuya tescil edilemeyen orman kadastrosuna tescil kabiliyeti kazandırılması yetkisi orman kadastro komisyonlarına verilmiştir. Tapuda tescil edilemeyen belgeleri düzenleyen orman kadastro komisyonlarına, çalışma koşullarında herhangi bir değişiklik yapılmadan, bu kez yarattıkları sorunu çözme yetkisi verilmesi çelişkidir. Bu sorunun çözümü, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü devre dışı bırakılarak sağlanamaz. Orman Genel Müdürlüğü ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü arasında işbirliği ve eşgüdüm olanakları yaratılarak çözüme ulaşılması yerine, yetkinin orman kadastro komisyonlarına verilmesi isabetli değildir. Bu yetkilendirme, Çevre ve Orman Bakanlığı’nın, sorunu hem teknik ve hem de hukuki açıdan nasıl çözeceğini modellen-diremediğinin bir kanıtıdır. Orman Yasası, orman kadastrosu haritalarının düzenlenmesinde “harita ve kadastro mühendisleri”ne yetki verirken, kadastro tekniğine uygun olmayan sınırlandırma bilgi ve belgelerine tescil kabiliyeti kazandırılmasında bu yetkiyi esirgemesi düşündürücüdür.

3- 22.02.2005 tarihli ve 5304 sayılı Yasa değişik 3402 sayılı Kadastro Yasası’nın 4. maddesinde; çalışma alanında orman bulunması ve 6831 sayılı Orman Kanunu’na göre orman kadastrosuna başlanılmamış olması halinde, orman kadastrosu ve bu ormanların içinde ve bitişiğinde her çeşit taşınmaz malların ormanlarla müşterek sınırlarının tayini ve tespitinin kadastro ekibi tarafından yapılacağı; bu çalışmalarda kadastro ekibine, Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilâtınca görevlendirilecek en az bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisi ile tarım müdürlüklerince görevlendirilecek bir ziraat yüksek mühendisi veya ziraat mühendisinin bildirimden itibaren yedi gün içerisinde iştirak ettirileceği; bu çalışmalara muhtar ve bilirkişilerin katılmaması halinde çalışmaların re’sen devam ettirileceği; ormanla ilgili yapılan itirazların incelenmesinde, tespitlerde görev almayan Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilâtınca görevlendirilecek bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisi ile tarım müdürlüklerince görevlendirilecek bir ziraat yüksek mühendisi veya ziraat mühendisinin iştirak ettirileceği; çalışma alanındaki ormanların bu ekipçe

sınırlandırma ve tespitleri yapılarak otuz günlük kısmî ilâna alınacağı; bu alanlarda orman kadastrasının da yapılmış sayılacağı belirtilmiştir. Orman kadastrası ile mülkiyet kadastrasının birlikte yapılmasına ilişkin bu model doğru ve isabetlidir. Kadastro Yasası'nın 39. maddesi ile öngörülen, "Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, bağlı olduğu Bakanlığın onayını almak kaydı ile, kadastronun fenni işlerinin bir kısmını veya tamamını gerçek veya tüzelkişilere ihale yolu ile yaptırabilir." kuralı ile harita özel sektörünün devreye konulması işlere büyük bir hız ve canlılık kazandırmıştır. Orman kadastrası konusunda da benzer yaklaşıma ihtiyaç vardır. Türkiye genelinde tüm ormanlar sınırlandırılarak tapuya tescil edilmeden, tek başına, 2-B ile ilgili konuya çözüm aranması yanlıştır.

4. Orman Dışına Çıkarılan Yerlerin Gruplandırılması

Türkiye'de 2-B arazilerinin en çok olduğu ilk 10 il ve bunların toplam içindeki oranları aşağıda verilmiştir;

1. Antalya	45 548 Hektar	% 9.6
2. Mersin	39 287 "	% 8.3
3. Balıkesir	34 887 "	% 7.4
4. Ankara	31 706 "	% 6.7
5. Adapazarı	29 643 "	% 6.3
6. Muğla	29 138 "	% 6.2
7. İstanbul	18 233 "	% 3.9
8. Bolu	16 095 "	% 3.4
9. Samsun	15 290 "	% 3.2
10. İzmir	14 772 "	% 3.2

Ankara dışında diğer tüm illerin denize kıyılarının bulunması dikkat çekicidir. 2-B arazilerinin, turizm bölgelerinde; yabancıların yoğun bir şekilde taşınmaz edindikleri illerde; doğal, tarihsel ve kültürel zenginliklerin bulunduğu yerlerde yoğunlaştığı görülmektedir

2-B arazilerinin tamamının yapılaşmış olduğu iddia edilmektedir (OB 2003). Buna karşı tezler de ileri sürülmektedir (OSB 2003). Bununla birlikte, 2-B arazilerinde yapılaşmış kısımların 222 km² olduğu açıklanmıştır (TMMOB 2006: 13, 15). Buna göre, 4734.19 km² olan 2-B arazilerinin yaklaşık %5'inde yapılaşma vardır. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin (TMMOB) "2B Sorunu Gerçekler-Öneriler" başlıklı raporuna göre (TMMOB 2006: 20), 2-B arazilerinin eylemsel kullanım durumu şöyledir;

Türü	Yüzölçümü	Oranı
Ekili Alan	2924 km ²	% 62.1
Meyve bahçesi	1100 km ²	% 23.2
Otlak ve Yaylak	350 km ²	% 7.4
Yapılaşmış Alan	222 km ²	% 4.7
Narenciye Alanı	80 km ²	% 1.7
Sera Alanı	22 km ²	% 0.5
Kamuya Tahsisli Alan	20 km ²	% 0.4
TOPLAM:	4734 km²	

Yapılaşmış alanların toplam içindeki payının, sanıldığından tersine, düşük olması dikkat çekicidir. Yukarıdaki veriler, 2-B arazilerinin hemen satılması veya kolayca elden çıkarılmasının olanaklı olmadığını göstermektedir. Bu durum karşısında, 2-B arazilerinin satılması veya elden çıkarılması tartışmalarına girmeden önce ayrıntılı bilgilere ve sağlıklı incelemelere ihtiyaç vardır. Sorunun çözümü sürecinde, çok farklı gruplandırmaların yapılması da tercih edilmelidir.

Orman dışına çıkarılan yerler

1. Sınırlandırılan ve tapuya tescil edilen ormanlara,
2. Sınırlandırılan, ancak tapuya tescil edilmeyen ormanlara,
3. Henüz sınırlandırılmayan ormanlara rastlayabilir. Ayrıca,
1. 31.12.1981'den önce orman oldukları tespit edilen yerlere,
2. orman içi açıklıklara (6831 sayılı yasa, madde: 17/2),
3. kültürel ve tarihi varlıkların bulunduğu yerlere,
4. kıyılara,
5. askeri ve yasak bölgelerin bitişiğindeki yerlere,
6. su havzalarına ve mutlak koruma alanlarına,
7. imar planlarında kamu hizmetlerine tahsisli yerlere,
8. şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı ilkeleri gereği yerleşime elverişli olmayan yerlere de rastlayabilirler.

Orman sınırları dışına çıkarılan yerler, yukarıda sayılanların yanı sıra

1. orman ve toprak muhafaza karakteri taşıyan,
2. orman bütünlüğünü bozan,
3. su ve toprak rejimine, biyolojik çeşitliliğe, yaban hayatına zarar veren özelliklere sahip yerlere de rastlayabilir.

Görülmektedir ki, orman dışına çıkarılan yerlerin isabet ettikleri alanların özelliklerinin incelenmesinde yarar vardır. Sakıncaları bilindiği halde, herhangi bir inceleme yapmaksızın, 2-B arazilerinin tamamının işgalcilerine devrinde kamu ve toplum yararının varlığından söz edilemez. Kaldı ki, öncesi devlete ait olan bu yerlerin, kişilere devredilmesi ardından geri alınmaları için büyük miktarlarda kamulaştırma bedeli ödenmesi de kaçınılmazdır. Bu durumda, yasalara aykırı davranışların yol açtığı tahribatın bedelinin, bu süreçte hiçbir kusuru bulunmayanlardan alınacak vergilerle karşılanmasında sosyal adaletin varlığından söz edilebilir mi? Yapılacak gruplandırma ve analizler, orman dışına çıkarılan yerlerin haksız kazanç kaynağı haline gelmesini de önleyecektir.

Ayrıca, 2-B alanlarının, kullanım biçimlerine göre, üzerinde yapı bulunup bulunmadığına göre gibi çeşitli şekillerde gruplandırılarak kurallara tabi tutulmaları da yeğlenmelidir.

Örnek vermek gerekirse, orman dışına çıkarılan yerler

1. mera, otlak ve yaylak gibi hayvancılıkta kullanılan yerler,
2. bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik gibi tarımda kullanılan veya kullanılmasında yarar bulunan yerler,
3. yerleşim alanı haline gelmiş yerler,
4. yeniden ormanlaştırılacak yerler

şeklinde de gruplandırılabilir ve bu yerlerin her biri için farklı kurallar öngörülebilir.

Anayasa Mahkemesi, taşınmazların satış amacı, satılacak miktar, satış koşulları, devir ve ferağda gözetilecek ilkeler gibi yetki sınırlarının net ve açık olmasını ve bir yasa ile düzenlenmesini istemektedir. Bu konudaki düzenlemelerin Bakanlar Kurulu Kararı ile değil, yasa ile yapılması gerektiğini belirtmekte ve bu durumu, yasa koyucunun, “...**mülkiyet hakkını sınırlayan esasları yasa ile düzenlemesi, Anayasa'nın 35. maddesi hükmü gereğidir...**” şeklinde açıklamaktadır (Anayasa Mahkemesi'nin 13.06.1985 tarihli ve E.1984/14, K.1985/7 sayılı; 09.10.1986 tarihli ve E.1986/18, K.1986/24 sayılı kararları). Türkiye’de, mülkiyet hakkı, bireyin dilediği şekilde kullanılabilmesi bir hak ve sınırsız bir özgürlük olma niteliğini yitirmiştir. Mülkiyet hakkı, “**mutlak**” veya “**kutsal**” değil, “**sosyal**” bir haktır ve kamu ve toplum yararı amacıyla sınırlandırılabilir (Anayasa, madde: 35). Mülkiyet hakkını yasayla sınırlamak devletin hakkı, yükümlere ve koşullara uymak da taşınmaz iyesinin borcudur (Anayasa Mahkemesi'nin 28.04.1968 tarihli ve E.1966/3, K.1966/23 sayılı kararı). Ormanların korunması ve bütünlüğünün sağlanması söz konusu olduğunda, anayasanın 23, 44, 168, 169. maddeleri gereği sınırlama doğal karşılanmalıdır. Bu yüzden, orman dışına çıkarılan yerlerin, işgalcilerinin doğal hakları olarak görülmesi yanlıştır.

Mevcut durumda, orman dışına çıkarılan yerlerle ilgili gerekli analizler yapılmadan 2-B alanlarının tümünün mülkiyet konusu yapılması sakıncalıdır.

5. Gruplandırılan 2-B Alanlarını Değerlendirme Ölçütleri

Orman dışına çıkarılan yerlerin gruplandırılması ardından, özel mülkiyete konu olanlar ve olmayanlar da meydana çıkmaktadırlar. Üzerinde yer aldıkları bölgenin özellikleri gereği yapılan analizlerden sonra, 2-B alanlarının;

1. Yeniden ormanlaştırılacak yerler,
2. Mera, otlak ve yaylak gibi hayvancılıkta kullanılan yerler,
3. Bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik gibi tarımda kullanılan veya kullanılmasında yarar bulunan yerler,
4. Bir yerleşim alanı ya da yapı topluluğu niteliğine dönüşen yerler,

şeklinde dört gruba değerlendirilmesi önerilebilir. Anayasa ve yasalarda değişiklikler yapılmadan, tüm 2-B alanlarının hangi gruba gireceklerinin belirlenmesi ve ardından gelecekte ne şekilde kullanılacaklarına karar verilmesi, sorunun çözümü için önemlidir.

Tespit, tescil ve değerlendirme işlemi, bu yerlerde mutlaka özel mülkiyet kurulacağı anlamına gelmemektedir. Bazıları satışa konu olurken, diğerlerinin tahsise veya irtifak hakkına konu olmaları olanaklıdır. Bu durumda

1. özel mülkiyete konu olmalarına izin verilmeyen 2-B'ler üzerindeki işgallere son verilerek, yeniden ormanlaştırılmak üzere Çevre ve Orman Bakanlığı'na

tahsis edilmeleri,

2. tespit ve tescile konu olmalarına karar verilenlerin ise, otlak, yaylak, mera, arazi, arsa, bahçelik, meyvelik, zeytinlik, bağ gibi çeşitli niteliklerde, maliye hazinesi adına ve kullanıcılarının da beyanlar hanesinde gösterilmek üzere tek parsel olarak tapu kütüğüne tescil edilmeleri

gerekmektedir.

Özel mülkiyete konu olmalarına izin verilmeyen ve üzerindeki işgallerin kaldırılmalarına karar verilen 2-B'lerin işgalcilerinden gelecek baskıların bertaraf edilmesi için, siyasi ve toplumsal uzlaşmaya ihtiyaç vardır. Ters durumda, sorunun çözülmesi baştan olanaksız hale gelebilir.

Tespit ve tescile konu olmalarına karar verilen 2-B'lerden

1. Mera, otlak ve yaylak gibi hayvancılıkta kullanılan yerlerin köy tüzel kişiliği adına tahsisi,
2. Bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik gibi tarımda kullanılan veya kullanılmasında yarar bulunan yerlerin orman köylüsüne tahsisi

yapılabilir. Mülkiyet hakkı maliye hazinesi üzerinde bırakılmak kaydıyla, amacı doğrultusunda kullanılmalrı; özel mülkiyete konu olamayacakları; miras hükümlerine göre bölünemeyecekleri açıklanmalıdır. Ters durumda, amacı dışında kullanıldıklarının tespiti halinde, hiçbir şarta ve karara gerek olmadan, tasarruf yetkisinin, Çevre ve Orman Bakanlığı'na geri döneceği belirtilmelidir.

Gerçekte, Türkiye’de, orman dışına çıkarılan yerler konusundaki tüm tartışmalar

1. Bir yerleşim alanı ya da yapı topluluğu niteliğine dönüşen yerler,
2. Kıyılara, doğal-tarihsel-kültürel varlıkların bulunduğu yerlere rastlayan 2-B'ler,
3. Ormanlarda, 31.12.1981 tarihinden sonra meydana gelen işgaller

şeklindeki üç farklı grup üzerinde odaklanmaktadır.

Sultanbeyli, Çavuşbaşı, Ömerli, Kepez, Gümüldür, Dalaman, Mendere Havalimanı çevresi gibi üzerinde bir yerleşim alanı veya yapı topluluğu bulunan yerler, gerekçe gösterilerek ikinci ve üçüncü gruplara giren yerlerin de bir an önce çözümü istenmektedir. Orman dışına çıkarılan yerlerden beklenen 25 milyar USD gelirin de bu tür yerlerin yerli veya yabancı gerçek ya da tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketlerine satılarak elde edileceği anlaşılmaktadır. Üçüncü gruba giren yerler için, anayasada orman dışına çıkarma için verilen “31.12.1981” tarihinin değiştirilmesi gerektiğinin altı çizilmelidir.

Bu üç farklı gruba giren yerlerde çözümün sanıldığı kadar kolay olmadığı da görülmektedir. İkinci ve üçüncü gruba giren yerler konusunun tartışma konusu bile yapılmayarak konu dışında bırakılması ve bu tür işgallere son verilmesi gerektiği salık verilmelidir.

Bununla birlikte, üzerinde bir yerleşim alanı ya da yapı topluluğu niteliğinde işgaller bulunan yerlerde hiçbir şey olmamış gibi davranılamaz. Bu konuda, hiçbir yanlış anlamaya meydan vermeyecek şekilde ve her kesimi bir ölçüde tatmin edecek çözüm yolu bulunmasında da büyük yarar vardır.

6. Üzerinde Bir Yerleşme Alanı veya Yapı Topluluğu Niteliğinde Gecekondu Bulunan 2-B'lerde Kullanım Kadastrosu ve Kentsel Dönüşüm Uygulaması

6.1. 2-B Alanlarında Kullanım Kadastrosu

Orman sınırları dışına çıkarılan ve tek parsel olarak tapuya tescil edilen yerlerin üzerinde, ilçelerin, mahallelerin, kooperatiflerin, sitelerin, fabrikaların kurulduğu, binlerce gecekondu ve kaçak yapının inşa edildiği ve bir yerleşme alanı veya yapı topluluğu niteliğinde yerleşmelerin olduğu görülmektedir.

Anayasa'nın 170. maddesi gereği çıkarılan 17.10.1983 tarihli ve 2924 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Yasada (madde: 11), ormanın sınırlandırılması ve 2-B uygulaması ardından, orman sınırları dışına çıkarılan yerlerde, Çevre ve Orman Bakanlığı'nın istemi üzerine, **“fiili kullanma durumuna göre sınırlandırma, hazine adına tespit ve bu yerler üzerindeki muhdesat (bina, kuyu, ahır gibi tesisler) ile tasarruf edenlerin isimlerinin kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterilmesi”** öngörülmüştür (2924 sayılı yasa, madde: 3). Kullanım kadastrosu olarak adlandırılan (KOÇAK 2003) bu faaliyetlerin bedeli karşılığında Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'ne yaptırılması için, Orman Genel Müdürlüğü ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü arasında 24.09.1997, 25.03.1998 ve 15.08.2001 tarihli protokoller imzalanmıştır. Orman dışına çıkarılan yerlerin, çıkarma tarihindeki fiili durumlarına göre ifraz edilmesi ve kullanan kişilere Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından satılması öngörülmüştür (2924 sayılı yasa, Madde: 11, 14).

2924 sayılı yasadaki, **“kullanan kişilerin adları kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterilir”** deyimi, orman köylüsü olup olmadığına bakılmaksızın bu yerlerin kadastro tutanağında gösterilen kişilere satışını öngördüğü gerekçesiyle iptal edilmiştir (Anayasa Mahkemesi'nin 30.03.1993 tarihli ve E.1992/48, K.1993/14 sayılı kararı). Bunun üzerine, 2924 sayılı yasa (madde: 11), 30.10.1995 tarihli ve 4127 sayılı yasa ile yapılan değişiklikte, kadastro çalışmaları sırasında, 2-B alanlarının fiili kullanım durumuna göre sınırlandırılması ve hazine adına tespit yapılarak bu yerlerin üzerindeki, **“...muhdesat ile tasarruf edenlerin isimleri, kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterilir...”** deyimi eklenmiştir. Eklenen kural, orman üzerinde doğrudan işlem yapıldığı ve orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin satışının iptali istenen kuralla değil, devamındaki kurallarda öngörüldüğü gerekçesiyle, bu kez Anayasa'ya aykırı bulunmamıştır (Anayasa Mahkemesi'nin 16.04.1996 tarihli ve E.1996/2, K.1996/10 sayılı; 20.06.1996 tarihli ve E.1996/26, K.1996/22 sayılı kararları).

Anayasa Mahkemesi tarafından, orman dışına çıkarılan yerlerin orman köylüsü dahil hiçbir kişiye satılamayacağına karar verilmesi ile birlikte, 2924 sayılı Yasa uygulama kabiliyetini yitirmiştir. Anayasa'da, yeni bir düzenleme yapılmadan

2-B arazilerinde bir kullanım kadastrosu yapılması olanaklı değildir. Tek parsel olarak tapuya tescil edilen 2-B alanlarında, ikinci bir işlemle, üzerlerindeki binlerce işgalin ve fiili kullanım durumunun tespit edilmesi; kullanıcıların, harita üzerinde tespiti ve tapu kütüğünün beyanlar hanesine şerhi oldukça kapsamlı ve titiz çalışmaları gerektirmektedir. Bu modellemede, 2981-3290-3366 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler Hakkında Yasa ile edinilen deneyimlerin gözden geçirilmesinde yarar vardır (KÖKTÜRK 2003).

6.2. 2-B Alanlarında Kentsel Dönüşüm

Üzerinde bir yerleşim alanı ya da yapı topluluğu niteliğinde işgaller bulunan 2-B arazilerinin kentsel dönüşüme tabi tutulması önerilmekte ve tartışılmaktadır. **“Kentsel dönüşüm”**, kent için öngörülen projelerin ve stratejik planlamanın girişimci ve kaynak yaratıcı bir aracı olarak adlandırılmaktadır. **“Kentsel dönüşüm”**, kentin tümünün veya bir parçasının nitelik değiştirmesi, evrimsel bir oluşuma veya yapısal bir dönüşüme tabi tutulmasıdır (TEKELİ 2003). Böylece, kentsel mekanda fiziksel ve sosyal dönüşümle birlikte, bütünsel bir sosyo-ekonomik, kültürel ve siyasal dönüşüm hedeflenmektedir.

Kentsel dönüşüm, çok parçalı bir yaklaşım yerine, planlama, imar, yapılaşma ve kentsel yönetim konularında yeni açılımlar sağlamaktadır. Ayrıca, taşınmaz politikaları ve mülkiyet düzenlemeleri kapsamında kentsel mekanın iyileştirilmesine yönelik üretilen projelerin kamu-özel sektör-sivil toplum kuruluşları ve yerel halkın katılımı ve ortaklıkları yoluyla yaşama geçirilmesini ve tüm kentsel fonksiyonların birbiri ile uyum içinde bütünleşmesini sağlayan bir eylem planı olarak kabul edilmektedir (SÖKMEN 2003, BİLSEL vd. 2003).

Kentsel dönüşüm, tüm yerel aktörlerin katılacağı çalışma gruplarının ve ayrıntılı çalışmaların modellenmesidir. Bu model içinde

- Proje geliştirme ve ayrıca arazi kullanım kararlarının, yapı yoğunluklarının, yapı güçlendirme/yıkma koşullarının belirlenmesi,
- Projeye katılma ve ortaklıkların tespiti,
- Proje alanındaki kişi ve kurumların mülkiyet ve imar haklarının tespiti ve değerlendirilmesi,
- Projeler ile yaratılacak değerlerin tespiti ve bunların nasıl paylaşılacağına karar verilmesi,
- Yatırımların planlanması ve akçalı kaynaklarının belirlenmesi

gerekmektedir.

Kentsel dönüşüm, mevcut dokunun tümünden kaldırılarak, kullanıcıların önceden hazırlanmış geçici konutlara nakli ve çalışmalar tamamlandığında da kat mülkiyetli yeni konutlara yerleştirilmeleri esasına dayandığından, böylesi kapsamlı bir çalışmanın, Büyükşehir belediyeleri ve Toplu Konut İdaresi gibi güçlü kuruluşların işbirliği yapmaları halinde mümkün olacağı görülmektedir. Bu çalışmaların gerçekleştirilmesi için, akıllı finans modellerinin geliştirildiği yapılara ihtiyaç vardır.

Sultanbeyli, Çavuşbaşı, Gebze, Bursa sanayi Sitesi, Armutlu, Kepez, Gümüldür, Dalaman, Menderes Havalimanı civarı, Hendek ve benzeri yerlerde kentsel dönüşüm uygulanabilir mi? Günümüzde, 2-B arazilerinin ilk durumundan ve orman dışına çıkarılma amacından farklı bir durum oluşmuştur. Pek çoğu, hukuksal dayanakları ve tesis edildikleri işlem biçimleri tartışmalı olsa da, tapuludurlar ve aralarında kat mülkiyeti kurulan yapılar bile bulunmaktadır. Bu yerleri ilk kullananlar ile son kullananların amaçları arasında farklılıklar vardır. Son kullananlar, mevcut durumlarını kazanılmış hakları olarak görmektedirler ve kendilerine doğrudan tapu verilmesini istemektedirler. Ancak, Cumhuriyet döneminde hiçbir imar affi yasası, mevcut durumu hukuksallaştırma yoluna gitmemiştir. Gecekondu ve kaçak yapılar, gecekondu ıslah planı (775 sayılı Yasa) veya ıslah imar planı (2981-3290-3366 sayılı Yasa) gibi, yerleşim alanlarında planlama çalışmalarının yapılmasını ve fiilen kullananlara bu işlemlerden sonra oluşacak imar parsellerinden tapu verilmesini öngörmüşlerdir. 2-B arazilerindeki model nasıl olacaktır? Bu konuda, hiçbir kesim uygulanabilir bir çözüm de önermemektedir. 10.07.2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Yasası; 15.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Yasası ile belediyelere kentsel dönüşüm dahil önemli yetkiler verilmiştir. Ancak, merkezi ve yerel yönetimler arasında 2-B konusunun çözümü ile ilgili bir uzlaşma ve eylem planının olmaması da dikkat çekicidir.

7. Genel Değerlendirme ve Sonuç

Doğal niteliği gereği korunması ve çoğaltılması konusundaki duyarlılığa karşın, orman örtüsü, sürekli olarak yok edilmektedir. Bunun pek çok nedeni vardır. En önemli nedenler arasında; **1) orman kadastro konusundaki başarısızlık, 2) orman dışına çıkarma konusunun anayasa ile düzenlenmesi (madde: 169/4), 3) orman tanımlarında sıkça yapılan değişikliklerin, kesinleşen orman sınırlarında da değişiklikleri gerektirmesi** sayılabilir (KÖKTÜRK ve KÖKTÜK 2004: 88-89). Türkiye’de, ormanları tehdit eden eylemlerin ve orman yağmasına yol açan nedenlerin kaynağı kurutulmadan sürdürülebilir ormancılıktan söz edilmesi olanaksızdır. Ormanların daha fazla tahrip edilmesini önlemek bakımından, orman kadastro ve 2-B konularında kesin çözümlere ulaşarak, bu konuların ülke gündeminden çıkarılmaları da zorunludur.

Orman kadastro geciktikçe, tapulu olsun veya olmasın, arazinin bitki örtüsünde meydana gelen değişikliklerin yol açtığı uyuşmazlıkların, 3116, 4785, 5658, 6831 ve bu yasada değişiklik yapan 1774, 2896, 3302 sayılı yasalarda öngörülen tarihlere göre ayrı ayrı incelemeye tabi tutulmaları da uygulamada önemli sıkıntılar yaratmaktadır. Sözü edilen yasalara göre yapılan incelemelerde, arazinin öngörülen tarihler itibariyle durumlarının tespit edilmesinde, harita, fotoğraf ve belge yetersizlikleri, vatandaşlarla devletin birbirlerini anlamalarının giderek güçleştiği ortamların meydana gelmesine yol açmaktadır.

Orman dışına çıkarılan yerler konusunun, ülkemizin her tarafında aynı anda çözülmesi olanaksızdır. Bu konuda bir

süre konulması da isabetli değildir.

Orman kadastro bitmediği ve orman sınırlarına tecavüzlerin önüne geçilmediği sürece, orman sınırları dışına çıkarılmış yerlerin kullanıcılarına öncelik verilerek de olsa satışının yapılabilecek olması orman yağmasını artıracak, yağmalanan bu yerlerdeki gecekondu ve kaçak yapılar için yeni “imar affi” beklentisi doğacaktır.

Türkiye’de ormanların tahrip edilmesine ve orman varlığının sona erdirilmesine yönelik eylemlere anayasal ve yasal dayanak oluşturan tüm kurallar ortadan kaldırılmadıkça, çözüme ilişkin önerilerin yaşama geçirilmesi de olanaksızdır.

Ormanların sınırlandırılması ve tapu kütüğüne tescili, 2-B’lerde kullanım kadastro, nazım ve uygulama imar planlarının yapılması, kentsel dönüşüm projelerinin uygulanması, satış, tahsis, devir, irtifak hakkı tesisi gibi işlemler, birbirinden farklı gibi görünseler de, birbirleriyle ayrılamaz bir ilişki içerisindedirler. Her biri diğerinin önkoşulu olan ve biri gerçekleşmediği takdirde diğerinin gerçekleşme ve başarı şansının olmadığı bu işlemler arasında doğru ve etkili düzeneklerin kurulması gerekmektedir.

Orman sınırları dışına çıkarılan yerlere yaklaşımda, konunun değişik açılardan ele alınması ve bir oldu bitti şekline getirilmemesi gerekmektedir. Devletin, bir konuyu tasfiye ederken, bir daha böyle bir sorunla karşılaşmayacak şekilde tüm tedbirleri de alması gerekmektedir (AYANOĞLU 2005, GERAY 2005).

Görüldüğü gibi;

1. ormanların sınırlandırılarak tapuya tescili, bütünlüğünün korunması ve işletilmesi,
2. orman köylüsünün üretici durumuna getirilerek kalkındırılması ve yaşam düzeyinin artırılması,
3. üzerinde bir yerleşme alanı ya da yapı topluluğu niteliğinde işgaller bulunan 2-B’lerin değerlendirilmesi, gibi konuların birbirlerinden bağımsız olarak ve ayrı ayrı düzenlenmeleri ve bunun için, yürürlükteki mevzuatın, buna göre yeniden ele alınması gerekmektedir. Orman varlığımızın korunması ve sürdürülebilir bir şekilde işletilmesi ile 2-B konusunun tasfiye edilmesi için yerine getirilmesi gereken görevler şöylece sıralanabilir;

Birinci görev, Anayasa’nın 169. maddesinin son fıkrasıyla, 6831 sayılı Orman Yasası’nın 2. maddesinde, orman dışına çıkarmayı düzenleyen kurallar iptal edilmelidir. Anayasa’nın orman köylüsünün korunması başlıklı 170. maddesi de yeniden düzenlenmelidir. Orman dışına çıkarmaya anayasal dayanak oluşturacak yaklaşımlardan özenle kaçınılmalıdır. Bunun dışında, özel ve istisnai bir durum olarak, orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından yarar görülmeyen, hiçbir zaman verimli orman alanına dönüştürülemeyeceğine karar verilen yerler, koşulları Orman Yasası’nda sayılarak tanımlanabilir.

İkinci görev, Ormanlardan gelişigüzel orman dışına çıkarmaya son verildikten sonra, mevcut 2-B alanlarının nasıl çözüleceği de modellenmelidir. Bunun ilk koşulu da, ormanların Aayasa’da belirtilen 31.12.1981 günü itibariyle tespit edilerek bir an önce sınırlandırılması ve tapu kütüğüne tescil edilmesi,

orman dışına çıkarılan yerlerin gruplandırılarak çözülmesidir.

Üçüncü görev, geçmiş yıllarda yapılan ancak tapuya tescil edilemeyen orman kadastrolarına, tapuda tescil kabiliyeti kazandırılmasıdır.

Dördüncü görev, ormanlarda, 31.12.1981 tarihinden sonra yapıldığı tespit edilen tüm kaçak yapıların, kime ait olduğuna veya yapının niteliğine bakılmaksızın derhal yıkılmasıdır. Ve bu tarihten sonra, ormanlarda, hiçbir işgale ve yasa dışı kullanma biçimlerine göz yumulmasıdır.

Beşinci görev, “Orman Kadastro Bilgi Sistemi”nin kurulması ve elde edilen bilgilerin isteyen herkesin bilgisine açık olmasıdır.

Kaynaklar

- AYANOĞLU S.: **Orman Sınırları Dışına Çıkarma İşlemi ve Orman Dışına Çıkarılan Alanların Değerlendirilmesi Sorunu**, Orman Kadastro ve 2B Sorunu Sempozyumu, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yayını, ISBN: 975-395-853-6, s: 68-84, İstanbul, 2005
- BİLSEL S. G., POLAT E. ve YILMAZ N.: **Değişim-Dönüşüm Sürecinde “Kimlik Arayışları” ve “Kentsel Yenileme” Kavramı**, Kentsel Dönüşüm Sempozyumu (11-13 Haziran 2003), TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi Yayını, ISBN: 975-395-602-9, s: 53-64, İstanbul, 2003.
- GERAY U.: **2B Alanları Nasıl Belirlenebilir ve Değerlendirilebilir?**, Orman Kadastro ve 2B Sorunu Sempozyumu, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yayını, ISBN: 975-395-853-6, s: 198-203, İstanbul, 2005.
- KOÇAK H.: **Orman Kadastro Uygulaması**, 2. Baskı, Birlik Matbaacılık, 304s, Ankara, 2003.
- KÖKTÜRK Erdal. ve KÖKTÜRK Erol.: **Orman Kadastro ve “2B” Gerçeği**, Orman Kadastro ve 2B Sorunu Sempozyumu, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yayını, ISBN: 975-395-853-6, s: 85-115, İstanbul, 2005.
- KÖKTÜRK E.: **Orman Kadastro**, Jeodezi, Jeoinformasyon ve Arazi Yönetimi Dergisi, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Yayını, ISSN 1300-3534, s:3-12, İstanbul, 2004.
- KÖKTÜRK E.: **Türkiye’de “Gecekondu ve İmar Affı” Üzerine Bir İnceleme**, “hkm, Jeodezi Jeoinformasyon Arazi Yönetimi Dergisi, Sayı: 2003/89, 2003, s. 49-66, Ankara, 2003.
- OB.: **2B Gerçeği Orman Vasfını Kaybetmiş Araziler**, T.C. Orman Bakanlığı Yayını, 20s, Ankara, 2003.
- OSB.: **Çevre ve Orman Bakanlığı’nın “2B Gerçeği” ve Yanıltmacaları**, Ormanlarımıza Sahip Çıkalım Birliği Yayını, 17s, Ankara, 2003.
- SINMAZ B. ve KARATAŞ İ.: **Orman Kadastro (Açıklama-Yorum-Yargıtay Kararları)**, Yetkin Basımevi, 636 s, Ankara, 1995.
- SÖKMEN P.: **Kentsel Dönüşüm İçin Kaynak Yaratıcı Sürdürülebilir Bir Planlama Çerçevesi**, Kentsel Dönüşüm Sempozyumu (11-13 Haziran 2003), TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi Yayını, ISBN: 975-395-602-9, s. 47-51, İstanbul, 2003.
- TEKELİ İ.: **Kentleri Dönüşüm Mekanı Olarak Düşünmek**, Kentsel Dönüşüm Sempozyumu (11-13 Haziran 2003), TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi Yayını, ISBN: 975-395-602-9, s. 2-7, İstanbul, 2003.
- TMMOB.: **“2B” Sorunu Gerçekler-Öneriler**, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yayını, 45s, Ankara, Mart 2006.
- TURHAN S.: **Orman ve Kadastro Paneli**, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Yayını, s. 20-25, Ankara, 2002.